

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogrske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znizana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznani enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Národní tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 21. aprila.

Pretečeni teden smo imeli, kakor znano, v Ljubljani volitve v mestni zbor. Tudi letos nismo prišli iz pasivitetne mizerije, v katero je narodno stranko Costa zavozil. V novem katoliško-političnem društvu „Slovenija“ so brevi manu sklenili, ne udeležiti se. Drugi narodni elementi brez razločka tudi niso do zadnjega hipa storili nobenega koraka, vse je spalo, ker lažje je roke križem držati in čakati osode ki pride, nego delati. Mi nismo mogli ničesa začeti, da bi bilo vspeh imelo, ker — naravnost povedano — nismo še organizirani, kakor bi trebalo. To mora do prihodnjega leta in še prej drugače biti, in čas je ugoden kakor le kedaj. Čas je, da se med kliko nemškutarskih uradnikov in birokratov in pa med ono ultramontancev, v sredi naredi stranka vseh neodvisnih patrijotov.

In da je za to mnogo upanja, da se stranka onih, ki so nam v narodnem in političnem oziru nasproti stali, ruši in se nove formacije pripravlja, o tem smo se v svoje lastno začudenje, pa tudi v svoje veselje ob zadnjih volitvah prepričali. Videli smo namreč, da je v vseh treh razredih v takozvani dozdanji ustavovni stranki, veliko neodvisnih mož, ki nikakor niso zadovoljni s terorizmom ljubljanskih birokratov in kazinotov. Stranka se je pri teh volitvah ločila v dva dela in da-si manjšina „neodvisnih“ nij v nobenem razredu pozitivnega rezultata dosegla, vendar je močna po tem, kjer je njena ideja, če prav še ne jasna, ipak zdrava in pametna. S temi neodvisnimi elementi v kontrakt stopiti bo za prihodnost dolžnost.

Klerikalci in tisti, katerim za narodno stvar nij nič, ako oni nemajo prve piščalke, po kateri naj bi narod plesal, bodo gotovo

svoja obrekovanja nadaljevali, a vse to nas ne sme in nas ne bode strašilo. Mi idemo po svoji prepričanosti dalje, vedno cilj narodnega napredka pred očmi. Če se pod zastavo narodnega in svobodnega praporja zbore več moči, tem sigurnejši je končni občni vspeh, kateri edini nam mora biti poslednja konsekvensija.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 21. aprila.

Kedaj bode **državni zbor** svoje zdanje zasedanje sklenil, se za gotovo še zdaj ne ve. Nekateri pravijo, da uže 12. maja.

Gospodske zbornice konfesionalni odsek je sprejel prvo konf. postavo tako kakor poslanska zbornica. Zdaj je postava sklenena, ker zbornica se ne bo protivila.

Delegacije so se v pondeljek odprle. Rechbauer je bil voljen za predsednika in je naglašal v svojem govoru, da so se delegacije kot življenja zmožne izkazale.

Cesarjevo pismo na papeža je prijazno. Cesar pravi, da bode konfisionalne postave potrdil, ker je to volja njegovega parlamenta. Papež je bil vsled tona tega pisma pomirjen. — Le naši klerikalci, ki so bolje papeški kot papež, se nečejo pomiriti, ampak vpijejo, lažjo in šejujo da nikdar tacega.

Ceški "Narodni Listy" objavlja, da se je ustanovilo novo češko narodno društvo "Matice divadelni", ki ima namen zbirati fond, da se dovrši zidanje in notranja oprava novega velikega češkega gledališča.

Vnajme države.

Na **Francoskem** so zaprli Klementa Duvernoisa, direktorja od "banque territoriale d' Espagne", nekdanjega trgovinskega ministra. Ne ve se, kaj je temu počenjanju

policije uzrok, katero je tako hud udarec za bonapartiste.

V **Švajci** je bilo v zadnjo nedeljo veliko glasovanje vsega naroda o reviziji ustave. Kolikor je dozdaj znano, oddalo se je 280.000 glasov za revizijo (večjo centralizacijo) in 141.000 glasov za ohranjanje dozdanjega stanja. Tudi 13 "stanov" je glasovalo za revizijo. Več o tem važnem glasovanju še gorimo.

Spanjska vlada hoče Bilbao na vsak način rešiti. Mesto ima samo do 5. maja še živeža. Načelnikom po provincijah se je naročilo, da imajo vsako alfonzistično gibanje nemudoma zatreći. Don Karlos je prošil papeža, naj mu pošlje v glavni kvartir svojega zastopnika. — Poroča se, da so republikanci vjeli Saballsov generalstab.

V **nemškem** državnem zboru se je zakonska osnova o spremembji postave doljnje veljave avstrijskih tolarjev v drugem branji sprejela.

Dopisi.

Iz Bizejlskega 20. aprila. [Izv. dopis.] Vse hiti naprej, vsi narodi brepene do večje omike, da za drugim ne zaostajajo, in zato se tudi mi Slovenci trdno oklenemo naprednjaške stranke, posebno mi učitelji, kateri smo si naložili imenitno, a težavno dolžnost, narod izobraževati, ter ga do večje omike, kakoršno sedanji čas terja, povzdigniti. Radi storimo to uže iz dolžnosti, kakor tudi iz domoljubja. Žalibog pa, da imamo pri svojem poslu opovir mnogo, vsled katerih se napredovanje ne pospešuje. Posebno jaz imam opovir toliko, da mi moja uže toliko let vprežena moč peša, ter mi veselje do poklica greni.

Iz med težav navedem samo eno, in sicer preobilno število šolskih otrok. Tukajeno šolo obiskuje namreč 386 otrok, in hvala še nekaterim staršem, kateri svojih otrok nič v šolo ne pošiljajo, sicer bi jih imel 600

Listek.

Nasledki prisilnega celibata.

(Spisal Cismontanus.)

(Dalje.)

Čtajte slavnega pesnika Petrarka e liste „sine titulo“ in videli boste, kakšen je bil v Avinjonu papežev dvor, celibarsk „per excellentiam.“ Petrarka bil je v Avinjonu sam priča, „očividec“; kajti živel je na papeževem dvoru, bil je katolik, bil je duhovnik, Dobro. Poslušajmo njegovo nesumljivo pričevanje (Opera latina Petrarchae, Basilea 1694): „Na tem brezbožnem dvoru ne vzema se nobena reč v poštew, samo da se denar dela. Upanje prihodnjega živenja vrženo je med basni starih bab; vse, kar se pravi od pekla, pripoveduje se norčevaje in za krajši čas; za pravljico se

ima nauk o vstajenji, o koncu sveta in o sodbi. Resnicoljubnost je razvita kot neumščina; sramežljivost je velika sramota; razuzdanost nasproti je čislana kot velikost duhā, tako da se ima za slavnejšega tist, ki druge v preghrah nadkriljuje. Pridem sedaj do reči še bolje zoprne in ob enem semešne. Kedo, vprašam, od tegote ne bi smiral se videč prerano oslabele in ostarele mladeniče (prelate in kardinale) z belimi in rudečimi klobuki ter ogrnene s predragimi plašči, pod katerimi skrivajo nesramnost in pohotnost, ki premaga vsako domišljijo? Satan gleda te reči in se veseli ter v svoji radosti predseda kot sodnik med temi oslabimi starci in njih mladimi ljubicami, ves osupnen, ko vidi dosta hujše reči, nego jih videti želi. Izpuščam krvne oskrumbe, nasilstva, odpeljave nedolžnih dejic, prešestovanja in druge igrače papeževe

lascivije. Nečem govoriti o možeh, katerim se žene s silo ugrabē; ne omenjam, da več njih je prisiljenih svoje sopoge nazaj k sebi jemati, kadar nosé v svojem telesu sad prelatovske pohotnosti, ter zopet j'm izročiti jih, ko so teže oprošcene; in tako se nadaljuje, dokler nesramni prelat nič popolnem nasičen in naveličan. In takove reči niso samo meni znane: znane so vsemu ljudstvu, katero pa osupneno, a strahovito razdraženo molči.“ Po tem pripoveduje Petrarka dogodek nekega 70letnega kardinala, iz katerega je razvidno, kako visoko je dovspela nesramna lascivija tistih visokih in pobožnih celibatarjev; a ker je dogodek odviše erotičen, me je sram povedati ga. Kedor ga želi brati, najde ga v navedenih Petrarkovih listih.

Jeronim Squarciafico, Petrarkov najstarši biograf, pripoveduje naslednji fakt.

vsak dan v svojem okrožji. Kaj ena učilna moč premore tolakej množici, razsodi lehko vsak. Vsled tega ogromnega števila šolskih otrok obrnil sem se 12. avg. vl. 1. pismeno, in potem meseca septembra ustno do slavnega okr. šolsk. sveta z uljudno prošnjo, naj mi vendar za eno učilno moč za tukajšnjo šolo pripomore, ker uže meni samemu res nikakor mogoče nij, toliko množico zdatno izobraževati. Naj bi sl. okr. šolski svet tukajšnjo podučiteljsko ali učiteljsko službo še s kako priklado razpisal, da se temu opoviranju šolskega napredka konec stori. A storilo se še do sedaj nij nič. Slišal sem od nekoga praviti, da je bila služba uže enkrat v "Grazer Zeitung" razpisana, a kateri učitelj pa do tega lista pride? Čemu bi se vse učiteljske službe v domačih in pedagogičnih časnikih ne razpisale? Tudi krajnemu šolskemu svetu sem svoje šolske "mizere" uže razložil ter predlagal, da se naj krajni šolski svet do okr. šol. sveta s peticijo obrne, da se tukajšnja služba še enkrat razpiše. A kr. šol. svet je to peticijo "ad acta" dal.

Dregal in prosil sem uže tedaj za pomoč dovolj, a vse brez vspeha. Kaj počнем sedaj? Vsak dan imam podpoldan 193 in popoldan 193 učencev in učenk v šoli, kateri v tesnobi skupaj sedé, in nekateri vsled pomanjkanja sedežev 2—3 ure stojé, da med naukom celo reda vzdržati mogoče nij. Zahteva se od šol mnogo, a storiti pri takih okolnostih še skoraj ne morem najbolje potrebnega. In otli nemškutarji od sedanjih šol poleg branja, pisanja in računanja še nemščine terjajo? Res smešno! Če se mi do jeseni nobena pomoč ne dá, budem primoran, v svoji starosti v pokoj iti, sicer se pod preobloženo težo končam.

Luka Repotočnik,
učitelj.

Iz savinske doline 18. aprila.
[Izv. dop.*] (Letošnje novačenje.) Dne 15. in 16. t. m. bilo je za gornje-savinsko dolino novačenje ali rekrutiranje v Mozirji. Da je pri takej priložnosti zmirom vse bolje živo in glasno, to je razumno, kar mi pa nikakor razumeti ne moremo, to je obnašanje nekaterih možakov, katerih stan jim nalaga dolžnost, za lepi red in mir in čednost skrbeti. — Možje, katere v mislih imám, so žandarji in med temi posebno žandarji, štacionirani v našem okraji, v gornjem Gradu

*) Odgovornost za resnico tu navedenih rečij moramo dopisniku prepustiti.

in v Mozirji. — Naši fantje bili so nekaj dobre volje. A prepevanje še nij tako hudo zločinstvo, da bi dajalo žandarju pravico, povejajoče suvati, je na tla metati in tukaj neusmiljeno z nogo in kopitom obdelovati. Mi smo do zdaj zmirom v lepej slogi z našimi žandarji živeli, imeli smo pa tudi pogumne in čvrste glave. Tako pa, kakor se zdajnji obnašajo, zaslubi, da se to objavi in da dolžnim pride poduk od višje oblasti, kako se loči izpolnjevanje dolžnosti od surovosti.

Žandar Žogan iz gornjega Grada je necega fanta, baje brez dovoljnega uzroka, siloma na tla vrgel in z nogo tako v prsa suval, da so ga morali siloma odpraviti. — Ravno tako se je obnašal tudi mozirski žandarski voznik z imenom Elender.

Necega fanta iz Rečice so žandarji v ječo odpeljali, ker pa v ječi nij miru dal, kaj mislite, da se zgodi? Četirje žandarji z nasajenimi bodali gredo v ječo, ter tam fanta pretepejo in zvežajo; ker je pa fant kričal od bolečine, ga uže omenjeni žandar Žogan v ječi v stegno z bodalom prebode in tako težko ranjenega in uklenenega v ječi ležati pustijo. Še le čez nekaj ur zopet po njem pogledajo, ter ga stokajočega, popolnoma skrvavljenega v hudi mrzlici najdejo. Nesrečnež je zdaj na smrtni postelji in javljene bode kedaj okreval.

Ta faktum dovolj kaže, kako se ti ljudje obnašajo. Žandar menda vendar po nobeni svojih instrukcij ne ravna, če si upa, v ječi uklenenega prebosti? Ali ne vedo naši gg. žandarmi, kedaj še le jim je dovoljeno orožje rabiti? Preiskavanje tega slučaja se baje uže vrši, in mi upamo, da se budem znebili teh žandarmov ter da druge dobomo.

Da so pa žandarmi tako divji bili, je uzrok baje to, da so večidel pijani bili; da je posebno eden med njimi več pil, kot vsak rekrut.

Hvalevredno obnašala sta se žandarma iz Vranskega, bila sta popolno trezna in sta bolje za potrebni red skrbela, kot vsi drugi, ki so le po oštarijah svojo omiko kazali.

Iz Senožec 18. aprila. [Izv. dop.] (O podaljšku nove istrijanske ceste). Ker se je o tem predmetu uže veliko govorilo in pisalo, ter so se dobre in slabe strani obeh tras, čez Gabrče in Sinadolski dol prav dobro odkrile, pa je visoka c. kr. deželna vlada vse eno to poslednjo črto — ne glede na svarilne glase, ki so se proti njej izrazili

— odobrila, ter jo v največji náglici nekemu podvzetniku v izdelovanje izročila, smo vsled tega prisiljeni proti temu javno protestovati. Namens cest je gotovo v prvej vrsti ta, da se razni kraji, dežele in mesta po najpri-merniših, najvarniših in najkrajših potih med sobo zvežajo, ter da se z njih pomočjo komunikacija pospešuje. Ná to se pa nij pri zgoraj imenovani cesti, kakor budem spodaj obširniše dokazali čisto nič gledalo, kajti ona je: a) 200—300 sežnjev daljši, nego ona čez Gabrče; b) pada na seženj $4\frac{1}{2}$ " (palce); e) na njej je po zimi strašno velikanska burja, ki se s težko obloženimi vozovi igra in jih prekuje ter sneg v dolge in debele zamete, ki se velikokrat še o binkoštih nahajajo, znaša. Stari može pripovedujejo, da so konec preteklega stoletja binkoštno nedeljo v Senožecu k maši grede našli nad Sinadolami voz, voznika in voli v zametu iz katerega je ob istem času komaj en rog ven molil. d) ob celej tej črti od Senožec do Divače nij ne ene hiše, v katerej bi se mogel voznik po zimi v smrtnej nevarnosti zavoljo burje in mraza ustaviti, tudi nij ne enega vodnjaka (kala), kjer bi ob budej vročini po leti živino napojil, ko bi se pa to napraviti hotelo, bi veliko stroškov prizadelo. Če se bode voznik na tej cesti smrtnej nevarnosti v Sinadolskem dolu ubranil, čakala ga bode druga hujša od prve pri tako imenovánem "dolenjskem mostu" pod Gabrkom, kjer je uže veliko ljudij vsled strašne burje, ki popotnika tako zmede in oslepi, da nič ne vidi poginilo. Ker smo slabe strani te ceste opisali, naj tudi njene dobre strani odkrijemo. One obstoje v tem, da je ta črta: a) za kakih par sto sežnjev do državne ceste krajša; b) da zavoljo tega malo manje stroškov prizadene; in c) da imajo dve mali vasici Sinadole in Dolenja vas, — katerih vasij župana si za to cesto toliko prizadeneta — v Istro, s katero jih pa tako nikaka kupčija ne veže malo krajoš pot. Tu nastane vprašanje: ali se smejo interesi ene cele dežele dvem vasem na ljubo v škodo staviti? Ne! in če ne, zakaj se ta črta odobruje? ker je zgornja črta čez Gabrče: a) na celej liniji od Senožec do Divače za 200—300 sežnjev krajša; b) pada na seženj komaj 2"; e) ob tej črti je med Senožecami in Divačo vas z imenom Gabrče, kjer voznik ob hudej zimi lehko pribeljališče najde, in po leti ob velikej sniši, ki je navadno vsako leto, v več vodnjakih, ki se ob

Papež Klemen VI., zaljubivši se v Petrarkovo sestro, 18letno devico, zahvalil jo je od brata obečaje mu za-njo kardinalsk klobuk: „cardinalem se facturum promittit, dummodo illa suo concederetur arbitrio“. Petrarka mu ponosno odgovori, da ne mara tako ognjusnega klobuka: „Tam foetidum galerum capiti non esse ponendum, sed fugiendum abominandumque omnibus tamquam nefandum et dedecorosum.“ — Petrarkov brat Gerard pa nij bil tako delikaten: izročil je sestro papežu; a kesaje se, jo kasneje omoži, sam sebe pa pomeniši, to je postane kartuzijan.

Zaradi popolnosti pričajočega spisa posavljamo tu, kar je bilo uže v listku „Slov. Nar.“ št. 71 povedano. Papež Inocencij IV. (eden njegovih pankrtov je kasneje tudi papež postal po imenu Hadrijan V. leta 1276) podal se je z vsem svojim dvorom k

cerkvenemu zbornu v Lionu l. 1248 ter je več časa onde prebival. Historik Matej Parizij, benediktinski menih, piše, da je presveti oče Inocencij pred svojim odhodom leta 1251 ukazal kardinalu Hugonu, naj se v njegovem imenu mestu zahvali za gostoljubnost izkazano njemu (papežu) in njegovemu spremstvu. Kardinal Hugon, skupivši mestne glavarje in pravake, bral je zahvalni govor zložen in spisan po papeževem ukazu, v katerem je med drugim reklo: „Dragi moji prijatelji! Med drugimi dobički, kateri so došli vašemu mestu, ko je presveti papež s svojim pobožnim dvorom tu prebival, ne sme se nikakor prezreti napredek v lepem vedenji in v očitni moralnosti. Ob našem prihodu bila so v Lionu samo tri ali štiri bordelišča (casini), v katerih so bivale ženske nespodobnega živenja; a sedaj zapuščamo tako rekši le eno samo bor-

delišče, katero pak se razteza od vzhodnih mestnih vrat do zapadnih!“ Ta cinični insult, pravi imenovani benediktin, je strahovito razčilil pričajoče lionske gospé. Tako visoko je dospela cinična razuzdanost in pohotnost leta 1251! In če so taki bili papeži in kardinali, kakšno je pač moralno biti nižje duhovenstvo! ?*)

In res uprav na istem lionskem cerkv. zboru l. 1248, na katerem je bilo 144 očetov zbranih, izustil je škof iz Lincolnia v pričo papeža in kardinalov tole pričevanje: „Insuper luxuriosissimi sunt omnes, fornicatores, adulteri, incestuosi.“ O prelepi nasledki angeljskega celibata!

(Dalje prihodnjič.)

*) Gledi tudi „Raumer's Geschichte der Hohenstaufen.“

tej cesti nahajajo živino napoji, kar je na skalovitem Krasu neprecenljive koristi. d) ako bi se ta črta odobrila bi se celemu našemu jako bornemu okraju in še posebno pak Vremškej dolini veliko koristilo, ker bi potem odpala okrajna cesta — za katere popravljanje se vsako leto veliko potrosi — in bi bila Vremška dolina z Senožečami po veliko lepšej poti zvezana, kajti dosedanja okrajna cesta pada na seženj 10", nova bi pa le 2"; e) na tej črti burja naravnost piha, je torej manje škodljiva ker ne dela zametov, in ne more tako lehko vozov prevračati itd. Slabe strani te ceste so pa te-le: a) bi ta cesta malo več stroškov prizadela in b) ostajajo na njej med Senožečami in Gabrčani mali zameti, zavoljo ob straneh stoječih zidov, čemur bi se pa s tem da bi se cesta malo vzdignila in zidovi odstranili prav lahko v okom prišlo.

Naj bi visoka ces. kr. deželna vlada, predno se delo prične, zgoraj navedene resnične razloge še enkrat v pretres vzeti blagovolila, ter izdelovanje črte čez Sinačolski dol ustavila, ter zgornjo črto izpeljati zavkazala. Zdi se nam, da bode s tuto cesto tako kot je bilo z ono konec preteklega stoletja, narejeno čez gozd Brda iz Razdrtega na Gabrk, kjer so voznike z vojaki nanjo silili s čemur pa nijsa itak nič opravili, kajti zbralo se jih več skupaj da so se uprli in skoz Senožeče vozili. Narejena je bila le „pro forma“, rabil jo tako nobeden nij. Enako bo tudi s to. Zakaj so uže dve tam narejeni opustili, pa se zdaj v tretje tam napravlja? Ali nij to največja budalost? Uže naprej moramo zagotoviti, da bodo novci za to cesto porabljeni popolnem zavrnjeni! kajti gotovo je, da ne bode zlasti v pozimskem času nobeden pameten po njej vozil in se s tem v smrtno nevarnost stavil. Ako bi bila ona cesta v resnici boljša, gotovo bi se blago iz Divaškega kolodvora ne vozilo skozi Gabrče, nego tam. Nikoli se še nij slišalo, da bi na zgornjej črti skozi Gabrče kdo zmrznil, ali oropan bil, na onej se pa to čestokrat zgodi. Kamor so roparji pred 30 leti ces. kr. poštni voz iz državne ceste zapeljali in oropali, tam se sedaj cesta napravlja!

Domače stvari.

— (V Ljubljani) se bode, kakor je vidno iz vojnega proračuna, ki je delegacijam predložen, zidalo podstrešje za artilerijske vozove. Za to je namenjeno 6000 gld.

— (Nadvojvoda Albrecht) se je predstojnjem ob 6. zvečer skozi Ljubljano v Trst peljal.

— (Izpite) ženskih preparandinj iz ženskih del morajo ljubljanske poslušalke iti delat v Celovec in imajo zaradi tega mnogo stroškov. Ali bi se ne mogla v Ljubljani, če je to v Celovci mogoče, sestaviti takška komisija? Morda je vendar tudi v Ljubljani mnogo gospé in gospodičin, ki so izvrstne v ženskih delih!

— o—.

— (Novo slovansko društvo.) V Kastvu se je osnovalo novo društvo „Bratovščina hrvatskih ljudi u Istri“, katero ima namen pomagati mladeničem iz Istre in Kvarnerskih otov, ki studirajo na srednjih ali višjih šolah. To je posnemanja vredno, ker le s pomnoženjem inteligentnih narodnih ljudi more cel narod duševno povzdigniti se. Pravila tega društva so uže potrjena.

— (Slovensko gledališče) v Ljubljani je bila zadnjo nedeljo jako obilo obiskano in se je Mosenthalova „Debora“ v slovenski prestavi izvrstno igrala. Občinstvo je dostojo odlikovalo beneficijanta gospodčino Podkrajškovo in g. Šmida.

— (Zvit slepar). K nekemu dekanu na dolenjem Štirske — ime naj zamolčimo — pride pred nekoliko dnevi, kmetski običen človek in prosi, da bi mu dekan menjal bankovec za 1000 gold. — Gospod dekan, sploh prijazen mož, hoče neznanec storiti to ljubav, a imel je denarjev le za 900 gold. naznani tedaj tujeu, da mu ne more menjati, in zakaj. „Nič ne de, pravi neznanec, za zdaj mi je tudi z 900 gold. pomagano, jaz grem v K. . . . na somenj, ko pride nazaj, mi pa odštejete še ostalih 100 gold. Na Vas, g. dekan, se itak popolnem zanašam.“ — G. dekan vesel tacega zaupanja, odšteje svojih 900 gold. in shrani bankovec za 1000 gold. in neznanec odide. Dan za dnevom preide, a neznanca le nij in ker nekoga dne g. dekan večji znesek potrebuje, nese tisočak k ces. kr. davkarji menjat. Tu pa so gospodje spoznali, da je tisočak ponarejen in g. dekan je za svojo dobroto izgubil 900 gld. — neznanemu zločincu pa je res bilo pomagano.

Razne vesti.

* († Dr. Rudolf Gussmann), nemški pisatelj, večletni sodelavec „Wandererja“, je oni pondeljek v Novem Hietzingu pri Dunaji umrl.

* (Vihar na Dunaju.) 14. t. m. je bil na Dunaji velik vihar. Grmelo je in bliskalo se, ter je toča šla kakor golobja jajca, tako da je več vrabcev na drevji po vrteh ubila.

* (Božji prst.) V Pragi je 14. t. m. pri dirjanji za stavo padel raz konja pobožni grof Westfalenski; konj mu je strl s kopitom ves nos.

Tržna poročila.

Z Dunaja, 18. aprila. Sejm je bil samo pri pšenici bolje živ kakor po navadi. Prodalo se je je 35.000 vaganov po 5—10 kr. dražje kakor oni teden. Bila je najslabša po 7 gl. 15 kr., najlepša po 8 gl. 55 kr. Reži se je veliko ponujalo, pa je bila za 10 kr. cenejša, nego oni teden. Bila je najslabša po 4 gl. 50 kr., najlepša po 5 gl. 50 kr. Ječmen je imel malo kupcev, zato je šel po 10 kr. ceneje s trga. Prodalo se ga je 9000 vaganov po 4 gl. 25 kr. do 5 gl. 25 kr. Koruze se je prodalo 4000 centov po 4 gl. 80 kr. do 5 gl. 15 kr. Oves so konsumenti malo kupovali, špekulantji pa precej in sicer po 5 kr. dražje, nego oni teden. Moka se gledé cene nij v nobeni sorti nič spremenila; vendar se pa samo črna lehko prodaja.

Iz Budimpešte 18. aprila. Sejm je bil ta teden skozi in skozi miren, pa sploh vendar zelo trden, ker poročila o setvah, ki prihajajo iz dežele, niso taka, kakor se je pričakovalo. Tuje pšenice se je malo priseljalo, domači magacini so pa uže precej prazni, in tako se je moral po 10—15 kr. dražje plačevati. Prodali so je okolo 60.000 centov. Reži se je malo potrebovalo, v ceni se nij nič spremenila, in se je je 4000 vaganov prodalo. Lepega ječmena popolnem manjka, pa vendar je za 5—10 kr. padel. Koruze se je 15.000 centov po starih cenah prodalo; ravno tako se je prodalo po starih cenah 12.000 vaganov ovs.

Setve na Oggerskem tako le stoje: Jezenske: pšenica v 98 krajih dobro, v 269 srednje, v 99 slabo. Rež v 107 dobro, v 227 srednje, v 98 slabo. Soržica v 46 do-

bro, v 151 srednje, v 58 slabo. Spomladne setve: pšenica v 102 dobro, v 83 srednje, v 28 slabo. Ječmen v 142 dobro, v 94 srednje, v 19 slabo. Oves v 133 dobro, v 97 srednje, v 26 slabo. — Travniki v 105 dobro, v 135 srednje, v 74 slabo. Sadje v 205 dobro, v 92 srednje, v 11 slabo. Vinogradi v 122 dobro, v 77 srednje, v 20 slabo. Ta poročila so pa poslana prvi teden tega meseca, torej pred dežem, ki je setvam tako dobro storil.

Dohodki za Simon Jenkov spominek,

postavljen meseca septembra 1873 v Kranji.

Gosp. Anton bar. Zois	25	gld.	— kr.
Kranjski deželni poslanci	57	"	"
Gosp. H. Vomberger	1	"	"
" Jos. Levičnik	1	"	"
" Dominik, Železnikov	1	"	"
" Fr. Omrza	2	"	"
" Ind. Rabas	10	"	"
Kamničanje	41	"	70 "
Zemljemerci iz Kranja	12	"	"
Gospa Ivana Pleiweiss-ova	5	"	"
Radovljičanje	18	"	70 "
Gosp. Fr. Sajevic	5	"	"
" dr. Pokljukar, nabirka iz Ljubljane	19	"	"
" dr. Mencinger, nabirka iz Brežic	14	"	"
Rapoc	1	"	"
" dr. Jos. Kovač	2	"	"
" Franjo Bradaška	1	"	"
" Drag. Šavnik	5	"	"
Sl. vredništvo „Zvona“	5	"	"
Sl. vredništvo „Pavlihe“	2	"	"
Gosp. dr. Val. Prevec	5	"	"
M. Pirec	5	"	"
Leop. Jugovic	5	"	"
Drag. Pec	2	"	"
Luka Robič	5	"	"
Tomaž Zupan	5	"	"
Fr. Krisper	2	"	"
Jan. Rež	2	"	"
Ant. Mežnarec	1	"	"
Al. Kunstelj	1	"	"
Jak. Vindišar	2	"	"
Jos. Vidmar	1	"	"
Mih. Lazar	1	"	"
Jos. Jurčič	1	"	"
Slovenski fantje v Ilirske bistrici	2	"	50 "
Neimenovan	1	"	"
Gosp. Jos. Stritar	35	"	"
" M. Pleteršnik	2	"	"
" Fr. Kandral	2	"	"
" Frid. Žakelj	2	"	"
Peto-, šesto- in sedmošolci iz Celja	6	"	"
Gostač na Primskovem	1	"	"
Zbirka iz Kranja ob postavljenji spominkovem	38	"	40 "
Obresti imenovanih dohodkov v ljublj. hrani	27	"	35 "
	383	gld.	65 kr.
Fr. Sajevic dodal	2	"	57 "
Vkup	386	gld.	22 kr.

Stroški za Simon Jenkov spominek.

Podobarju g. Ivanu Vurniku 350 gld. — kr. Stroški pri postavljanju spominkovem 36 " 22 "

Vkup 386 gld. 22 kr.

Blagi domoljubi! Prekrasen spominek stoji danes na Simon Jenkovem prezgodnjem grobu. Dariteljem v hvalo trditi smemo, da lepšega do sedaj nema nobeden pesnik slovenski. Ker pa je podpisani odbor podobarju Vurniku za spominek še 50 gld. dolžan, prosi s pričujočim vljuduo sl. vredništvo slov. časnikov in S. Jenkovičev sploh darežljive pripomoči, da se umetniku Vurniku gotovo ne pretirana svota 400 gld. za spominek izplača prej ko prej.

V Kranji 20 aprila 1874.

Odbor za S. Jenkov spominek.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov.

Revalessciere du Barry

v Londonu.

Vsem trpežim po izvrstni Revalessciere du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledi bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznicu, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprejavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledice. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaju 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nisem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalessciere, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesecnem vživanji Vaše teče in žlahtne Revalessciere popolnem zdravega in okrepečnega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napotem sem tedaj, vsem bolnim to razinero jako dober kup in okusno zdravilo kot najbolji lek priporočati in ostajem Vaš udan.

Gabriel Tscherner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovic, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na poštno povzetje 1 funt Revalessciere navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikola Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Pričep, pošta Holešan na
Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalessciere du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprejavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalessciere 2 funta na povzeto kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jozef Rohaček, gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalessciere pri odraslenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V pichastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalessciere-Biseuitev in puščah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradeču bratje Oberanzmeyr, v Innsbrucku Diechtl & F. v Celovci P. Birnbacher, v Lomni Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in spacerjiskih trgovcih; tudi razpošilja duajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Zahvala.

Za obilno udeleženje, ki se mi je pri pretresljivi izgubi mojega nepozabljivega sočruga, gospoda

Franja Zirrerja,

posestnika v Kamniku,

od vseh strani v tako obilni meri izkazalo, izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, posebno pa pevcom in učencem Kamniške čitalnice najtoplejšo zahvalo.

Marija Zirrer

(106)

in brat

Ivan Iglič.

V Kamniku.

Umetalni akviziterji

za zavarovanje na življenje,
ki so nemškega in slovenskega jezika zmožni, stopijo lehko takoj pod ugodnimi pogoji v službo pri eni prvih najbolje renomiranih družeb za zavarovanje na življenje. — Ponudbe z referencami pod D. 2700 prevzema (98—3)

Administracija „Stov. Naroda“.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Odprtje kupcije.

Jemljeva si čast udvorljivo naznanjati p. n. občinstvu, da sva z uradnim privoljenjem pod trgovinsko sodsko protokolirano firmo:

„Pirchan & Pock“

v Mariboru, gospodska ulica, št. 110
ustanovila liquerno fabriko, in da se bodeva bavila s fabrikacijo najnavadnejših žganj do najfinjejših francoskih liquerjev, kakor tudi z Jamaika-rumom, sè slivovcem in cognacem.

Zagotavljava p. n. narečenkem najhitrejšo postrežbo, ter se spoštljivo priporočava (75—5)

Pirchan & Pock.

Spielwaren & Gesellschaftsspiele

Es ist gesorgt für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wäre und zu solch billigen Preisen verkauft wird. Verschiedene interessante wissenschaftliche Spiele für die Schuljugend, so auch eine immense Auswahl von neuen interessanten Gesellschaftsspielen für Kinder jedes Alters ic. ic.

Prachtvoll geleide Puppen, 1 Stück fr. 30, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

Ungewöhnliche Puppen, 1 Stück fr. 10, 20, 30, 40, 60, 80, fl. 1, 2.

Mechanische Puppen mit Stimme, bewegen Kopf, Hände und Füße, 1 Stück fr. 70, 110, 120.

Lotto und Tombola-Spiele, je fr. 20, 30, 50, 80.

Hammer und Glöckle, fr. 10, 20, 30.

Steine mit Figuren, fl. 1, 30, 1, 50, 2.

Glücksspiel, fr. 20, 30, 40, 60, 80, fl. 1.

Glücksspiel, fr. 10, 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1, 20, 2.

Arbeits-Spielzeug, fr. 6, 80, fl. 1, 1, 50, 2.

Piano, fl. 1, 50, 2, 3, 4.

Tränen, Trompeten, Trommeln, Violinen, Gitarren, Metallschlüssel, Dubbelstiften, Parfüm, Ohrgehänge und andere Instrumente sehr billig.

Gummispiel für unverstandige Kinder, aus Gummi oder Latex, fr. 15, 25, 30, 50.

Wiederholende Thiere auf Ball, fr. 5, 10, 20 fl. 1, 1.

Thiere, ganz natürlich ausgeführt, 50 fr., fl. 1 bis fl. 2.

Autoren-Spielzahlen in 1000scher Auswahl, 10 fr. bis fl. 4.

Gesellschaftsspiele von 30, 50 fr. bis fl. 2.

Neue Bildergeschenke, für Mädchen, mit oder ohne Text, 1 Stück fr. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1.

Über den Unterricht können Kinder spielen lernen durch die neuen Reise- und Bildergeschenke, 1 Stück fl. 1.

Spiele kann man den Kindern verleihen, um sie durch die neuen Arbeits-Spielzeugen zu unterrichten, 1 Stück so fr., fl. 1, 2, 3.

Globus, das Stück fr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, 2.

Laterna magica, genannt Zauber-Laterne, bei angenehme Unterhalt für Jung und Alt, 1 Stück mit 12 Bildern fr. 65, 85, fl. 1, 50, 2, 3, 4, 5.

1 kleines Glas-Instrument, genannt der Wintervegel, durch welches man den Gesang eines jeden Vogels läufig nachahmen kann; dieses sehr interessante Spielzeug kostet bis 25 fr.

Englische Werbegläser, gefüllt mit allen im Hause brauchbaren Weißgerben, 1 Stück fl. 1, 1, 20, 25, 30, 3, 4, dieselben klein für Kinder, fr. 25, 35, 6, 80, fl. 1.

Die ausgedienten Grödel'schen Spiele, wie Schachbrett-Spielung, in größter Auswahl, für Knaben und Mädchen jeden Alters, 1 Spiel so fl. 1, 50, 2, 25, 3, 3, 50.

Bundesdruckerei, komplet mit Alphabeten und Ziffern, für erwachsenen Kindern, fr. 8, fl. 1, 20, 1, 20, 2, 25, 3, 4 bis fl. 5.

Ein nettes Merk- und Hätselbuch mit 30 neuen Bildern für 5 fr. Andere sehr reiche Spiele in grösster Auswahl.

Vertriebene Spielwaren, in Sachen verpackt, in 10-scher Auswahl, für Mädchen und Knaben, per Stück fr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.

Ueerraschung und Unterhalt

gewähren die neuen Salontheuerwerte, ohne einen übelen Geruch zu verbreiten, in sehr mannigfacher Auswahl, per Stück fr. 3, 5, 8, 10, 15.

Der kleine Zauberer.

Durch nachstehende Zauber-Aparate kann man einzelne Personen oder auch ganze Gesellschaften auf das Samme dste unterhalte. Die Apparate sind derart sinnreich kombiniert, daß nur der Besitzer denselben die verschiedenartigen Zauber zu lösen im Stande ist; ein Uebergreifen kann hindernlos passieren, ohne zum Scheitern zu gelangen. — Alle Apparate sind mit Beleuchtung in riehen.

Den Finger durch jenen Hut zu stecken, 1 Stück fl. 35, 45.

Das Verwandeln einer Milch, 25 fr.

Der Zauberhammer, Durch jeden Schlag verschwindet ein Gegenstand, 70 fr.

Taschen-Feuerzeug; wer es öffnet, bekommt einen Duftaten, 45 fr.

Der Zauberer; hier lege ich es hinein, in welches zu legen ich es? 80 fr.

Das Berlin-Portemonnaie, immer voll Geld oder immer leer, 20 fr.

Der Berlin-Gitarrente, wo ist die Gitarre? 45 fr.

Das Kolumbus-Si, wer kann es aufstellen? 8 fr.

Ein Kartenspiel. Wo soll die Karte Das Band-Magazin im Maude? 75 fr.

Der Vermehrungs-Aparat fl. 1, 20.

Es sind noch verschiedene andere Apparate, jedoch wegen Mangel an Raum kann nicht alles genannt werden.

Eine Menge anderer Spielwaren und Gesellschaftsspiele, die alle nicht benannt werden können, sind zu diesen Preisen einzig und allein nur in der gefestigten Niederlage zu haben. Preisblätter, welche sehr interessant sind, werden gratis verteilt.

(298—5) Bazar Friedmann, Wien, Prenterstraße 26.

20. aprila.
Ereignisse: Dr. Radetzky Franc iz Maribora. — Deutsch, trgovec iz Gradea. — Desceppi iz Trsta.

Pri Storu: Vitez Hilj, general major iz Gradea. — Bundek, župnik iz Štajerskega.

Pri Mateti: Weitz, Hostnik Just, Klug, potnik iz Dunaja. — Vogler iz Karlovca. — Rupp, inženier iz Novega mesta. — Schmid, potnik iz Bregence.

(Ljubljano telegrafreno poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovci
Enotni drž. dolg v srebru
1860 dñ posojilo
103
75
"

Der kleine Zauberer.
Dunajska borza 21. aprila.
Akcije narodne banke
Kreditne akcije
London
Napol.
C. k. cekini
Srebro

972
215
25
111
70
8
97 1/4
25
106
"
25